

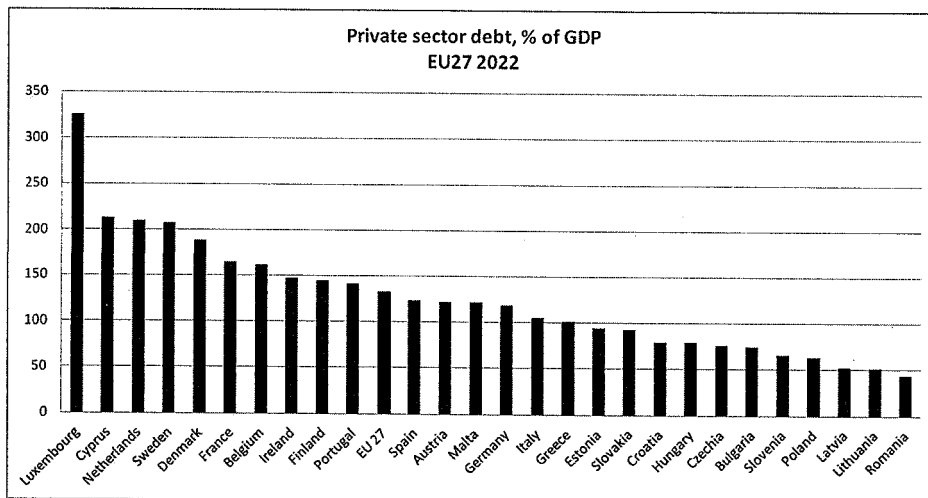
Ενημερωτικό Σημείωμα για την εξέλιξη του ιδιωτικού χρέους στην Ελλάδα και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ)

Την τελευταία δεκαετία στην Ελλάδα, η ύφεση και η έλλειψη ρευστότητας οδήγησαν σε αξιοσημείωτη αύξηση των κόκκινων δανείων και των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς ΑΑΔΕ και ΕΦΚΑ. Το ιδιωτικό χρέος και η πορεία του τα τελευταία χρόνια είναι ένα σημαντικό θέμα που έχει απασχολήσει όχι μόνο την Ελληνική πολιτεία και κοινωνία, αλλά και το σύνολο των θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

□ Γενική εικόνα

Ο δείκτης του Ελληνικού ιδιωτικού χρέους ως % του ΑΕΠ για το 2022, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ε.Ε.¹ ανήλθε σε 101%, με τον μέσο όρο του δείκτη για τις 27 χώρες της Ε.Ε να ανέρχεται σε 133% για το ίδιο έτος. **Η Ελλάδα βρίσκεται κάτω από τον μέσο όρο της Ε.Ε.** στην 17^η θέση (σε φθίνουσα σειρά) ως προς τον εν λόγω δείκτη. Βάσει του Γραφήματος 1, το Ιδιωτικό Χρέος της Ελλάδας παραμένει κάτω από τον ευρωπαϊκό μ.ό.

Γράφημα 1: Ιδιωτικό Χρέος ως %ΑΕΠ ανά ΚΜ 2022

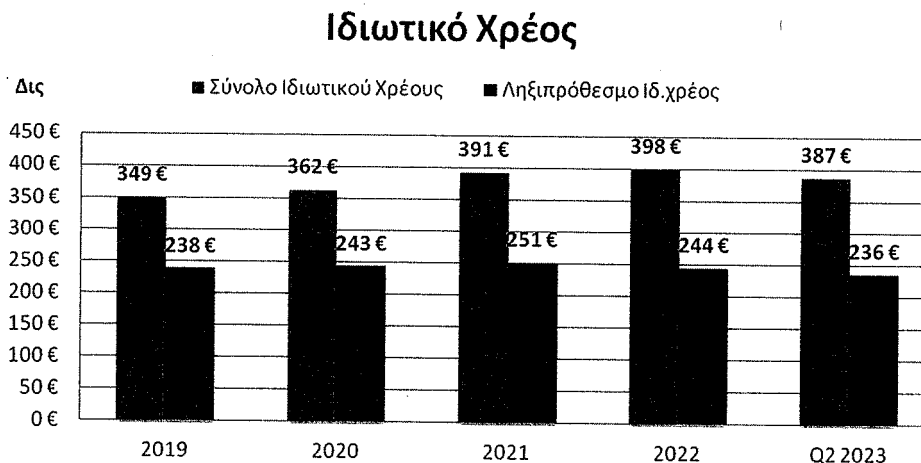

¹Πηγή: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tipspd20/default/table?lang=en&page=PC_GDP

23 Νοεμβρίου 2023

Βάσει του Γραφήματος 2, σε απόλυτα μεγέθη το σύνολο του ιδιωτικού χρέους ανέρχεται σε €387 δις, με το ληξιπρόθεσμο να είναι στα **€236 δις** (στοιχεία Ιουν 2023)².

Γράφημα 2: Συνολικό και ληξιπρόθεσμο ιδιωτικό χρέος

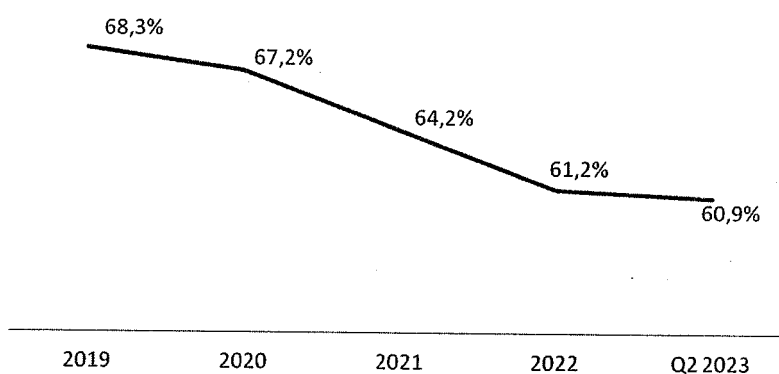

□ Ληξιπρόθεσμο ιδιωτικό χρέος

Η εξυπηρέτηση του Ελληνικού Ιδιωτικού Χρέους παραμένει κρίσιμο ζήτημα, ωστόσο από το 2019 το **Ληξιπρόθεσμο Ιδιωτικό Χρέος ως % του συνολικού Ιδιωτικού Χρέους** έχει παρουσιάσει σημαντική μείωση, σε 61% το Q2 2023 από 68,3% το 2019, δείχνοντας έτσι την αποκατάσταση όσον αφορά στην εύρυθμη εξυπηρέτηση των οφειλών (Γράφημα 3).

Γράφημα 3: Ληξιπρόθεσμο ιδιωτικό χρέος ως % επί του συνολικού ιδιωτικού χρέους

Ληξιπρόθεσμο ιδ. χρέος (ως % συν. ιδ. χρέους)

Το ληξιπρόθεσμο ιδιωτικό χρέος ανά κατηγορία πιστωτή (σύγκριση ετών 2019 και 2023) παρουσιάζεται στα Γραφήματα 4 και 5 αντίστοιχα, με το σύνολο του ληξιπρόθεσμου ιδιωτικού χρέους να ανέρχεται σε €238,2

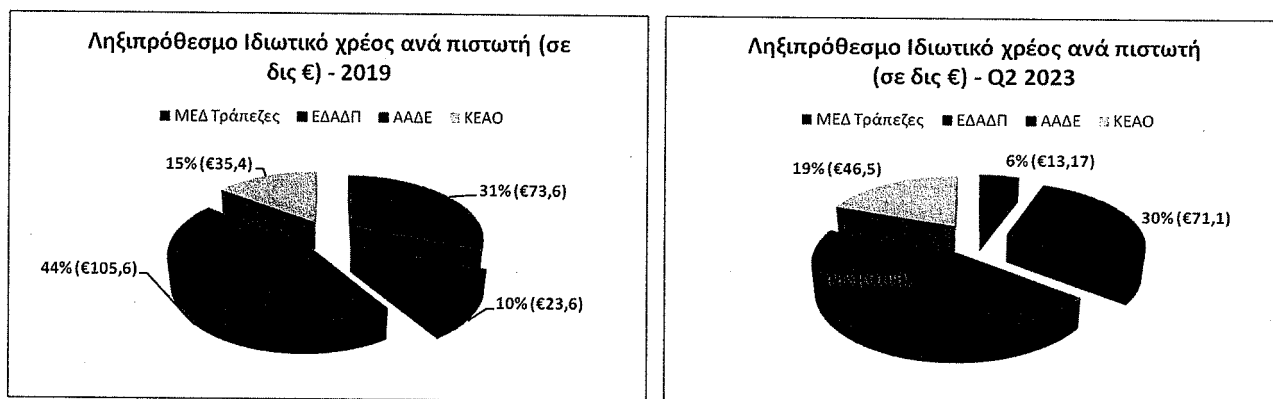
² Βάσει στοιχείων που δημοσιεύει η ΑΑΔΕ, το ΚΕΑΟ και η ΤτΕ

23 Νοεμβρίου 2023

δισ για το 2019 και €236 δισ για το 2023 (στοιχεία Ιουν '23). Οι οφειλές προς Δημόσιο αποτελούν το 59% για το 2019 και το 64% το 2023 και κατανέμονται ως εξής:

- Στην ΑΑΔΕ³: Για το 2019 το ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο ανήλθε σε €105,6 δισ με πλήθος οφειλετών 4,07εκ., ενώ για το 2023 σε €105 δισ (σημειώνεται ότι τα €26,3 έχουν χαρακτηριστεί ως ανεπίδεκτα είσπραξης), με το πλήθος οφειλετών να ανέρχεται σε 4,2 εκ.
- Στα Ασφαλιστικά Ταμεία⁴: Το 2019 είχαν διαβιβαστεί και καταγραφεί στο ΚΕΑΟ οφειλές ύψους €35 δισ, σε πλήθος μητρώων οφειλετών 2εκ. , ενώ το 2023 τα αντίστοιχα στοιχεία δίνουν €46,5 δισ, σε πλήθος μητρώων οφειλετών 2,3εκ. Οι μεταβολές στο τρέχον υπόλοιπο οφείλονται μεταξύ άλλων και σε νέες εντάξεις οφειλετών οι οποίοι εντάσσονται για πρώτη φορά στο Κ.Ε.Α.Ο. με το σύνολο των οφειλών τους για όλα τα έτη, αλλά και πρόσθετα τέλη των ήδη εντεταγμένων.

Γράφημα 4 & 5: Ληξιπρόθεσμο ιδιωτικό χρέος ανά κατηγορία πιστωτή

□ Μη-εξυπηρετούμενα Δάνεια⁵

Στα πλαίσια διαχείρισης και μείωσης του ληξιπρόθεσμου ιδιωτικού χρέους το πρόγραμμα τιτλοποιήσεων ΗΡΑΚΛΗΣ, οδήγησε στην ενδυνάμωση του τραπεζικού συστήματος. Βάσει του Γραφήματος 6: Μέσω των τιτλοποιήσεων του προγράμματος Ηρακλή, οι Τράπεζες πέτυχαν αξιοσημείωτη μείωση των δεικτών ΜΕΔ από το 49,2% στο Q2 2017, όπου έφτασε τη μέγιστη τιμή, σε μονοψήφιο δείκτη το Q2 2023 (8%).

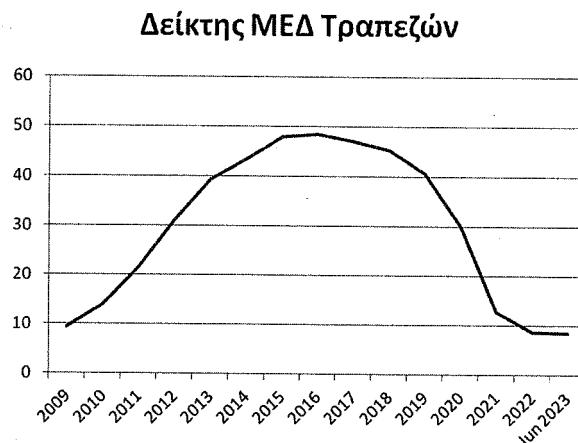
³ Πηγή: <https://www.aade.gr/open-data/KPIs>

⁴ Πηγή: <https://www.efka.gov.gr/el/ektheseis-proodoy-ton-ergasion-toy-keao>

⁵ Πηγή ΤτΕ: <https://www.bankofgreece.gr/statistika/ekseliksh-daneiwn-kai-kathysterhsewn> και [https://www.bankofgreece.gr/statistika/nomismatikh-kai-trapezikh-statistiki/etaireies-diaxeirishs-apaithsewn-apo-daneia-kai-pistwseis-\(edadp\)](https://www.bankofgreece.gr/statistika/nomismatikh-kai-trapezikh-statistiki/etaireies-diaxeirishs-apaithsewn-apo-daneia-kai-pistwseis-(edadp))

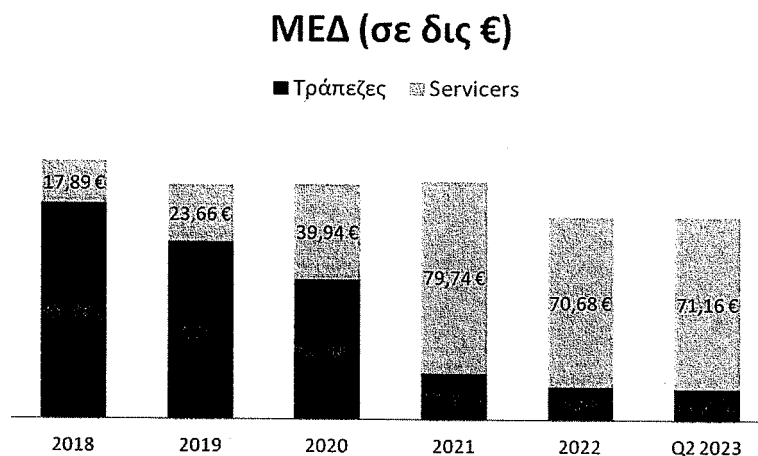
23 Νοεμβρίου 2023

Γράφημα 6: Εξέλιξη Δείκτη ΜΕΔ Τραπεζών

Παρ' όλα αυτά, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια παραμένουν, προς τις Τράπεζες περίπου στα €13,17 δις και προς τους Servicers €71,16 δις, στο Q2 2023, όταν αντίστοιχα το 2018 τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια προς τις Τράπεζες ήταν €89,28 δις και προς τους Servicers €17,9 δις (Γράφημα 7). Οι Ελληνικές τράπεζες με την εξυγίανση των ισολογισμών τους και τα μονοψήφια ποσοστά ΜΕΔ στρέφονται στη στήριξη της παραγωγικής οικονομίας, αλλά τα ΜΕΔ συνεχίζουν να περιορίζουν την πιστωτική επέκταση και τις επιλέξιμες για τραπεζικό δανεισμό επιχειρήσεις, καθώς παραμένουν στα χαρτοφυλάκια των Servicers.

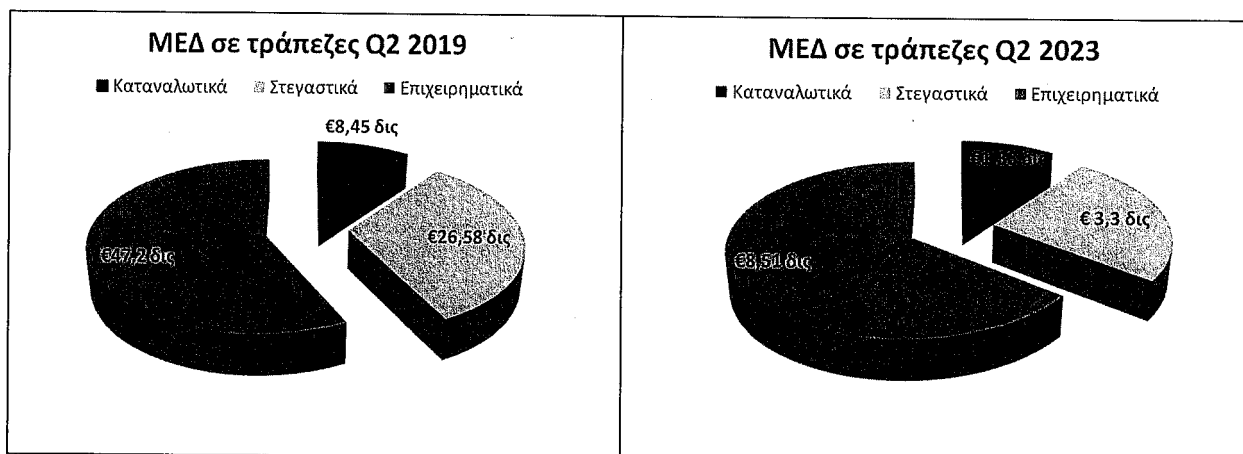
Γράφημα 7: Εξέλιξη μη-εξυπηρετούμενων δανείων ανά κατηγορία χρηματοδοτικού φορέα

Όσον αφορά τα ΜΕΔ στις Τράπεζες, τα Γραφήματα 8 και 9 απεικονίζουν την κατανομή ανά τύπο δανείου των €73,5 δις το 2019 και των €13,17 δις το 2023, μετά τις τιτλοποιήσεις.

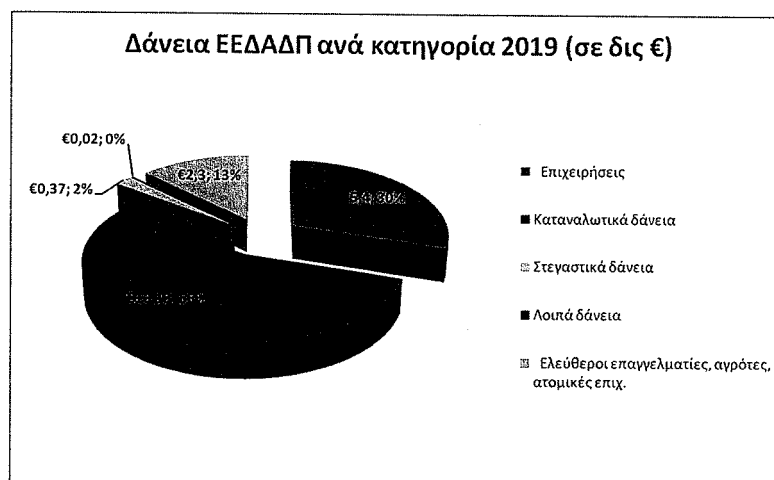
23 Νοεμβρίου 2023

Γράφημα 8 & 9: ΜΕΔ σε Τράπεζες

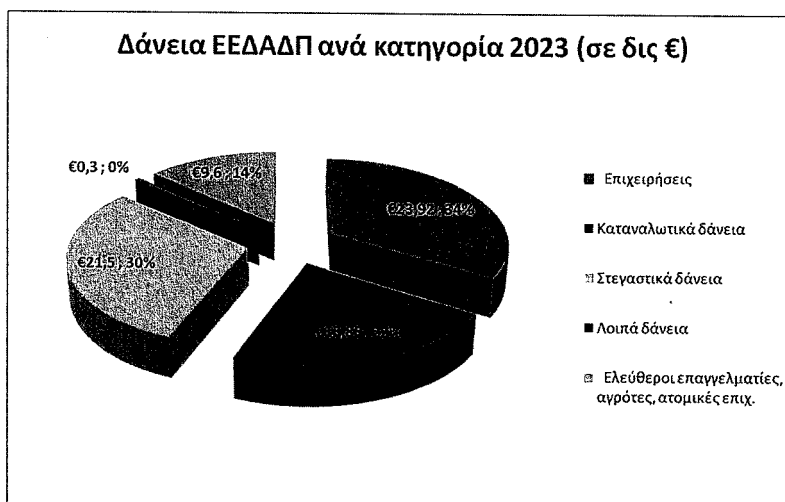

Ενώ για τα ΜΕΔ στους Servicers, τα Γραφήματα 10 και 11 απεικονίζουν την κατανομή ανά κατηγορία των €18,3 δις τον Ιούνιο 2019 και των €71,2 δις τον Ιούνιο του 2023.

Γράφημα 10: ΜΕΔ σε Servicers 2019

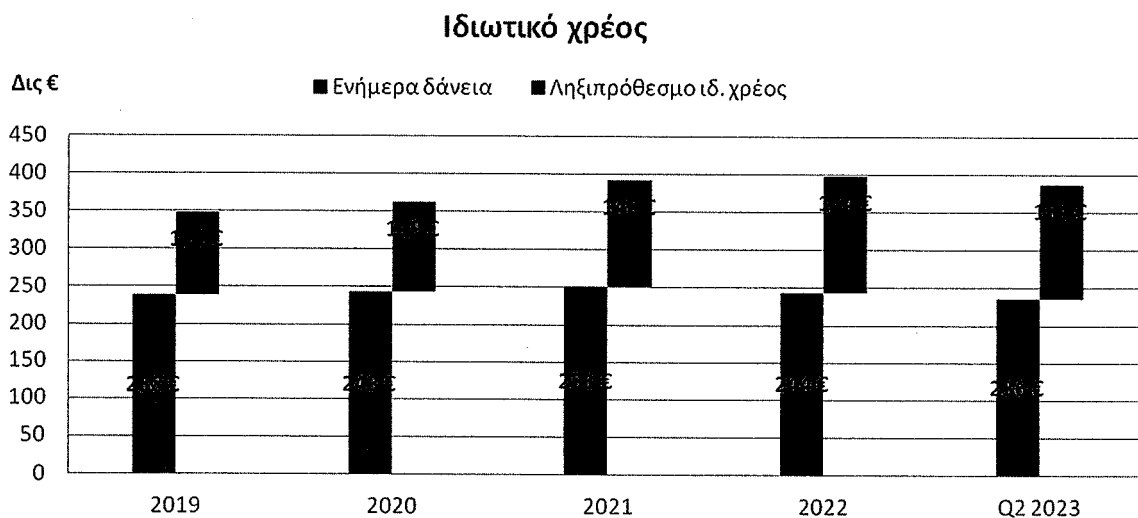
Γράφημα 11: ΜΕΔ σε Servicers 2023

☐ Η πορεία του ιδιωτικού χρέους από το 2019 έως το 2023 – Ληξιπρόθεσμο και ενήμερο

Στα γραφήματα 12 και 13, παρατίθεται η συνολική εξέλιξη και κατανομή του ιδιωτικού χρέους, όπως χαρτογραφείται με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, κατά την περίοδο 2019-2023. Στο Γράφημα 12, για το ληξιπρόθεσμο ιδιωτικό χρέος λαμβάνουμε υπόψη τα ΜΕΔ που βρίσκονται στις τράπεζες, τις ληξιπρόθεσμες οφειλές προς ΑΑΔΕ και ΚΕΑΟ και το σύνολο των δανείων στα χαρτοφυλάκια των ΕΔΑΔΠ. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία ως προς το ύψος των δανείων που είναι ενήμερα και βρίσκονται στις ΕΔΑΔΠ, ωστόσο στην έκθεση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας της ΤτΕ⁶ υπάρχει η πληροφορία σε επίπεδο ανοιγμάτων⁷, που αναφέρει ότι το 17% είναι εξυπηρετούμενα ανοίγματα και το 83% σε καθυστέρηση.

Γράφημα 12: Εξέλιξη ιδιωτικού χρέους 2019-2022, ενήμερο και ληξιπρόθεσμο

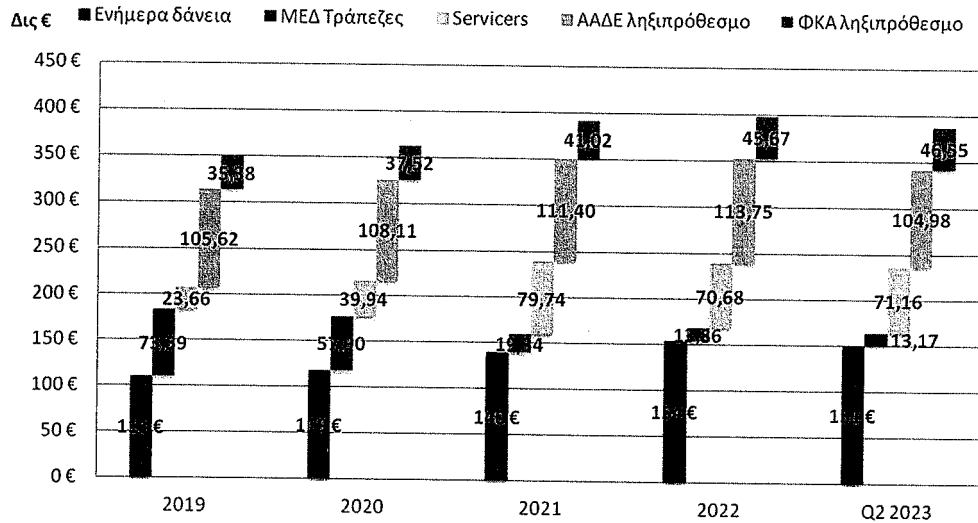
Γράφημα 13: Εξέλιξη ιδιωτικού χρέους 2019-2023, κατανομή ανά φορέα

⁶ Πηγή: https://www.bankofgreece.gr/Publications/FINANCIAL_STABILITY_REVIEW_NOVEMBER_2023_EL.pdf

⁷ Με τον όρο «ανοίγματα» εννοούμε δάνεια, χρεωστικοί τίτλοι, στοιχεία εκτός ισολογισμού (https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/guidance_on_npl.en.pdf)

23 Νοεμβρίου 2023

Ιδιωτικό χρέος ανά φορέα

□ Αναδιάρθρωση ΜΕΔ

Η αναδιάρθρωση του ιδιωτικού χρέους, στο κομμάτι που αφορά τα ΜΕΔ προκύπτει από το ΔΤ τύπου απολογισμού 2022 της ΕΕΔΑΔΠ⁸ όπου γίνεται λόγος για πάνω από €27 δισ. ρυθμίσεις και €8 δισ. που αναταξινομήθηκαν και επέστρεψαν στα υγιή χαρτοφυλάκια των τραπεζών. Ενώ στο διάστημα Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2023 πραγματοποίησαν ρυθμίσεις ύψους €5,1 δισ. Παράλληλα λειτουργεί η πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού, όπου οι πολυμερείς ρυθμίσεις⁹ ανέρχονται σε πάνω από €1,3 δισ.

⁸ Πηγή: <https://eedadp.com/enimerosi/#deltia-typou>

⁹ Πηγή: http://www.keyd.gov.gr/wp-content/uploads/2023/11/OCW_Progress-Report_Oct-23.pdf (Λαμβάνουμε υπ' όψιν μόνο τις πολυμερείς, δεδομένου ότι μιλάμε για δάνεια προς Χ.Φ.)